

Criza — condiție a progresului

5 minute tușesc și sughit și după aceea încep. Mă pomenesc prietenii... deh ! O bere (neapărat rece, nu neapărat blondă), 40°C la umbră și gânduri răvășite și coagulate prin betoane și bitumul turnat prost pe străzile Capitalei. Deocamdată București, apoi, pentru câteva zile, la mare. Efortul de a nu te gândi la nimic ca să te poți aduna din tot ce mai ești pentru a o lua de la capăt. Care capăt ?! Să fie căldura toridă cauza banalității, apatiei și abuliei din noi ? Să fie vina neutralității balcanice a actorului român: "Hai că azi marcăm, o să fie serios în șnururi !", "Hai că azi e tehnică, o dăm tare în generale", "Sunt obosit, mă conserv pentru premieră !" ? Mi-a spus odată un actor bătrân că dacă treci "pe lângă repetiții" nu-ți mai "iese" niciodată rolul. Dar noi, generație vanitoasă, încăpățanată, vrem să dăm singuri cu capul de stâlp, ca să vedem cum e ! Aștept ziua când nu voi mai sta la coadă, la o ușă cu grilaj metalic, în fiecare 5 și 20

ale lunii, pentru un "avans" și o "lichidare" de mizerie. Mă antrenez pentru "economia de piață" și învăț să fiu generos până la capăt. O lecție grea pentru un actor. Suntem o lume cu orgolii și cu vanități exacerbate. Cine participă la lecția generozității se poate numi *artist*.

Ar mai fi întâlnirile cu oamenii, atât de importante și atât de rare. Lucruri frumoase și greu de găsit. Bucuriile de o clipă, dorurile și confuzia asta generală, în care trăiește societatea. "Libertatea și determinismul socio-uman", permeabilitatea și puterea de a îndura.

Uneori simt că e nevoie să-mi provoc crizele pentru că numai așa, trecând prin criză, pot progresa. Criza — o condiție a progresului spiritual. O spunea părintele Rafail Noica — și câtă dreptate avea !

Am o amintire frumoasă, dar nu trăiesc din ea. Ar fi întâlnirea de la Olănești, din vara lui '97, cu Radu Penciulescu. Îmi este în gând și în suflet și a trebuit să o scriu aici.

Nu mă mai încrâncenez pentru că nu îl voi vedea pe Dumnezeu. Las lucrurile să curgă și trenurile să vină. Și lucrul ăsta l-am învățat de la cineva, căruia îi mulțumesc mult !

Și vă mulțumesc și vouă, prietenilor și neprietenilor, că existati și respirați alături de mine.

Radu Bânzaru

P.S. Mi-aș dori mult să revăd Liubiana.

Sd — dialog —

„Păpușarii au o

Brândușa Zaița-Silvestru: tinerețe mai lungă“

Aș vrea să vorbim despre Catedra de Păpuși-marionete de la UATC, pe care o coordonați din 1990. Care ar fi datele native esențiale necesare unui candidat la această secție ?

Trebuie să fie talentat ca actor, pentru că altfel n-are cum să aibă puțința de a transmite, prin păpușă, viață și suflet. Stăpânirea păpușii se învață prin exerciții; la examen nu se dau probe de lucru cu păpușă, ci de ritm, expresivitate a mâinii, expresivitate corporală, improvizație. Importantă este fantezia și mobilitatea mâinii. Unii au mâini foarte frumoase, dar nu întotdeauna foarte expresive. Primul și

al doilea an de studii sunt eliminatorii. În acest răstimp, prin exerciții și perseverență, se poate recunoaște un posibil bun mânuitor.

E totuși un efort fizic mai mare decât al unui actor: un păpușar stă toată viața cu "mâinile sus" sau aplecat asupra marionetei.

Păpușa poate avea uneori un kilogram, alteori chiar până la 5 kilograme. Foarte mulți păpușari rămân cu boli de coloană, pentru că e greu să urmărești ce faci cu păpușă, nu e totul să-i dai voce. Ai mereu o poziție aplecată pe spate.

Perspectivile de a pleca în străinătate sunt altele acum, pentru absolvenții secției.

Studentii au călătorit foarte mult, în Franța, Anglia, Olanda, Danemarca, Belgia. Și-au creat relații personale și unii și-au găsit de lucru în străinătate. Există și oameni care au trecut de la profesia de actor la cea de păpușar.

Considerați că dumneavoastră personal, făcând această "trecere" de la teatrul cla-

sic la cel de păpuși, v-ați împlinit adevărata vocație ?

Da. Puteam să fac teatru, film, dar m-a pasionat profesia de păpușar. L-am avut profesori la Institut pe Pop Marțian și Beate Fredanov, apoi am fost angajată la "Tândărică", pe vremea directoratului Margaretei Niculescu.

Se întâmplă și viceversa — unii să renunțe și să facă trecerea de la păpuși la actorie.

Dacă nu pui suflet și nu te "pliezi" pe păpușă, mai bine renunți. Sigur că se poate. Am avut cazuri — ca Maria Varsami și Ileana Olteanu —, care au intrat la Păpuși și au fost "cerute" la actorie, pentru că erau foarte bune acolo. Vocația poate să apară la unii de la început, la alții pe parcurs. Totul e ca, prin căutările tale, să ai satisfacția că păpușă trăiește prin mâna ta și capătă expresia gândului și sufletului tău. Cei care practică meseria aceasta au un spirit mai viu și o tinerețe mai lungă, prin relația cu copiii și cu păpușă.

Ioana Florea

